

Delårsrapport augusti 2019

Regionutvecklingsnämnden

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning och viktigaste händelser.....	5
1.1	Sammanfattning	5
1.2	Viktigaste händelserna	5
2	Regiongemensamt arbete	7
2.1	Verksamhetens miljöarbete	7
3	Tillkommande rapportering	8
3.1	Omprioriteringar till följd av regionstyrelsens beslut den 23 april 2019	8
4	Mål och fokusområden.....	9
4.1	Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen.....	9
4.1.1	Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringsliv och forskning i Västra Götaland.....	9
4.1.1.1	Arbeta vidare med infrastrukturplaneringen i enlighet med vad som beskrivs i infrastrukturavsnittet	9
4.1.1.2	Göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land.....	9
4.1.1.3	Stärka VGRs arbete med matchningen på arbetsmarknaden.....	10
4.1.1.4	Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften i Västra Götaland	10
4.1.2	Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska	10
4.1.2.1	Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv	10
4.1.3	Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska.....	11
4.1.3.1	Bättre möjligheter till livsmedels- och energiproduktion samt stimulera ökad användning av biogas	11
5	Ekonomiska förutsättningar.....	12
5.1	Ekonomiskt resultat.....	12
5.1.1	Resultaträkning för beställare regional utveckling.....	12
5.1.2	Intäktsutveckling	13
5.1.3	Kostnadsutveckling	13
5.2	Åtgärder vid ekonomisk obalans.....	13
5.3	Eget kapital.....	13
5.4	Investeringar.....	13
6	Bokslutsdokument och noter	14
7	Övrig rapportering	15

7.1	Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse.....	15
7.1.1	Ett gott klimat för kreativitet, entreprenörskap och företagande.....	15
7.1.1.1	Ungt entreprenörskap	15
7.1.1.2	Intraprenörskap inom hälso- och sjukvård	15
7.1.1.3	Socialt entreprenörskap och social ekonomi	15
7.1.1.4	Företagsfrämjande på jämlika villkor.....	15
7.1.1.5	Innovationsstöd till kunskapsbaserade företag med tillväxtpotential.....	16
7.1.1.6	Innovativa små och medelstora företag.....	16
7.1.2	Internationell konkurrenskraft genom regional kraftsamling kring styrkeområden.....	16
7.1.2.1	Hållbara transporter	16
7.1.2.2	Life Science.....	17
7.1.2.3	Hållbar energi och bioinnovation	17
7.1.2.4	Maritima frågor	17
7.1.2.5	Livsmedel och gröna näringar	18
7.1.2.6	Hållbar stadsutveckling	18
7.1.2.7	Smarta textilmaterial	18
7.1.2.8	Stärka besöksnäringen.....	18
7.1.2.9	Kulturella och kreativa näringar.....	19
7.1.2.10	Internationella samarbeten inom forskning och innovation	19
7.1.2.11	Attrahera studenter och forskare och öka utbytet med omvärlden.....	19
7.1.2.12	Stärka den stödjande infrastrukturen för en ledande kunskapsregion	20
7.1.2.13	Övriga styrkeområden	20
7.1.3	Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingarna mellan utbildning och arbetsliv	20
7.1.3.1	Sociala investeringsmedel för att bryta utanförskap.....	20
7.1.3.2	Kraftsamling fullföljda studier	21
7.1.3.3	En riktad satsning för att få fler unga i jobb.....	21
7.1.3.4	Skapa en sammanhållen arena för ungdomars möjlighet till praktik och ferieplatser.....	21
7.1.3.5	Integration och flyktingarbete	21
7.1.4	Livslångt lärande för ökad delaktighet och konkurrenskraft.....	22
7.1.4.1	Kompetensplattformen	22
7.1.4.2	Förkorta och förenkla vägen till arbetsmarknaden genom vägledning och validering.....	22
7.1.4.3	Utveckla samordning inom utbildningssystemen för att möta framtidens kompetensbehov	22

7.1.4.4	Särskild satsning på naturbruk.....	23
7.1.4.5	Mötesplats Steneby.....	23
7.1.5	Tillgång till kommunikation för arbete, utbildning och livskvalitet	23
7.1.5.1	Investera i transportinfrastruktur som driver regional och nationell utveckling	23
7.1.5.2	Fortsatt utbyggnad enligt bredbandsstrategin.....	24
7.1.5.3	Implementering av den Digitala agendan.....	24
7.1.5.4	Regional fysisk planering - ett utvecklingsområde	24
7.1.6	Ett resurseffektivt arbete med minskad klimatpåverkan	24
7.1.6.1	Hållbar landsbygdsutveckling med samspel stad och land	24
7.1.6.2	Fortsatt satsning på Campus Skara.....	24
7.1.7	Utökad utbyte med och påverkan på omvärlden.....	25
7.1.7.1	Västra Götalandsregionens medlemskap och engagemang i internationella organisationer	25
7.1.7.2	Västra Götalandsregionens representation i Bryssel	25
7.1.7.3	Västra Götalandsregionens representation i Stockholm.....	26
7.1.7.4	CPMR:s Nordsjökommission.....	26
7.1.7.5	Externa påverkansagendan 2018-2021 och agenda Västra Götaland.....	26
7.1.8	Övriga områden.....	27
7.1.8.1	EU-program för genomförandet av VG2020.....	27
7.1.9	Analys och uppföljning	27

Bilagor

Bilaga 1: bilaga 1 Bokslutsdokumentation

1 Sammanfattning och viktigaste händelser

1.1 Sammanfattning

Kompetensförsörjningen inom bristyrken är ett prioriterat område för den regionala kompetensplattformen. VGR är aktiva i samtliga delregionala kompetensråd som svarar väl mot de funktionella arbetsmarknadsregionerna.

Regionutvecklingsnämnden bidrar till VGR:s kraftsamling för fullföljda studier. Bl.a. gjordes en ny utlysning av sociala investeringsmedel under perioden där starkare fokus lades på coaching av de projekt som beviljats medel. En utvärdering har gjorts av ViA-programmet för anställningar av unga vuxna i VGR, över 80 procent av målgruppen fortsatte med studier eller arbete efter fullgjord VIA-anställning.

Projektet ”Samverkan för regional serviceutveckling/hållbara platser” som VGR leder med deltagande från nio platser i länet är nu i sin slutfas och har bl.a. resulterat i nio lokala utvecklingsplaner.

Industriell Dynamik (ID) utvärderades under våren med goda resultat. Det är nätverk som erbjuder teknik- och affärsutveckling till små och medelstora företag. Särskilt det sammanhållna nätverket och behovsstyrda insatserna lyftes som ett föredöme i Sverige.

Smart Textiles har fortsatt sin internationella positionering som ledande textil innovationspartner med deltagande i två större EU Horisont 2020 projekt respektive EU-klusternätverk.

VGR en har antagit en position om en EU 2030-strategi som stöder en ny, ambitiös strategi för ett hållbart Europa. Det är ett första steg i påverkansarbetet för att lyfta vikten av en gemensam EU strategi som bidrar till uppfyllandet av FN:s hållbarhetsmål.

Ett intensivt arbete har pågått hittills under året med att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi som ska ersätta VG2020 år 2021. Processen har under våren inneburit ett 40-tal möten med parter och sektorer i samhället där ungefär totalt 700 personer deltagit.

RUN visar ett resultat på 53,9 mnkr per augusti och en budgetavvikelse på -35,9 mnkr. Nämnden har möjlighet att anpassa projektbeslut till budget och prognostiserar en budgetavvikelse på +10 mnkr vid årets slut.

1.2 Viktigaste händelserna

Inom projektet västsvensk arena för flytande biogas, som var en särskild satsning i regionutvecklingsnämndens budget 2018, invigdes Sveriges första tankstation för flytande biogas i Götene i mars 2019. Nu väntas en fortsatt snabb utbyggnad av infrastruktur för tankning av flytande biogas – så att fler kan ställa om tung trafik från fossila bränslen till förnybar gasenergi.

Regionutvecklingsnämnden har långsiktigt och målmedvetet stött och medfinansierat Västra Götalands sex science parks i rollen som innovationsnoder med förmåga att attrahera och driva nationella satsningar inom forskning och innovation. Under perioden har nya satsningar dragits i gång kopplat till dessa innovationsnoder. I februari 2019 invigdes det nationella AI-centrat med Lindholmen Science Park som värd. Drygt 40 intressenter från näringsliv, akademi och offentlig sektor är parter i centrat. Även Vinnväxstsatsningen Klimatledande processindustri på Johanneberg Science Park har startat upp i år. Satsningen har som mål att lämna substantiella bidrag till kemiindustrins övergång från användning av fossila till förnybara insatsvaror och produkter. Båda ovanstående projekt har Vinnova och regionutvecklingsnämnden som basfinansierare. Regionutvecklingsnämnden tog under

perioden beslut om en satsning på Framtidens fabrik på Innovatum i Trollhättan, en ny test- och demonstrationsarena i samarbete med GKN Aerospace. Beslut togs också om en fortsatt stor satsning på spel på Science Park Skövde, Sweden Game Arena.

Första veckan i april 2019 deltog Västra Götalandsregionen på Hannovermässan som är världens största industrimässa och där Sverige detta året var partnerland. Fokus för VGR var att stödja det investeringsfrämjande arbetet i delregionerna och västsvenska företag med exportambitioner.

Under perioden offentliggjordes Västra Götalandsregionens avsiktsförklaring att prioritera insatser för att underlätta fordonsindustrins teknikskifte. Satsningar på kompetensförsörjning och test- och demo pekades ut särskilt.

Västra Götalandsregionen arrangerade i juli under Almedalsveckan järnvägsseminariet ”Goda grannar kräver goda tågförbindelser – dubbelspår mellan Göteborg-Oslo är möjligt nu!” med stor publik. VGR tog även initiativ till två rundabordssamtal i Almedalen på temat Västsveriges samlade infrastrukturbehov:

2 Regiongemensamt arbete

2.1 Verksamhetens miljöarbete

I nämndens arbete ställs löpande krav på de verksamheter som får projekt och verksamhetsstöd av regionutvecklingsnämnden. De ska beskriva hur projektet/verksamheten bidrar till att minimera miljöpåverkan och hur det påverkar miljön positivt eller negativt när det gäller exempelvis transporter, energi- och materialutsläpp, samt avfall.

Program för hållbar utveckling perioden 2017-2020 har beslutats av regionutvecklingsnämnden, miljönämnden och kollektivtrafiknämnden inom hållbara transporter och av regionutvecklingsnämnden och miljönämnden för hållbar energi och bioinnovation, livsmedel och gröna näringar. Programmen omfattar utvecklingsinsatser som bygger på samverkan för att lösa aktuella samhällsutmaningar och som på så sätt skapar möjlighet för hållbar regional utveckling. Genom programmen finns en budget som kan sökas av projekt och initiativ som leder till att uppfylla målen i VG2020.

VGR:s interna miljöplan prioriterar bl.a. områden som transporter, livsmedel, avfall och kemikalier. Nyanställda inom koncernstab regional utveckling uppmanas att genomföra den webbaserade miljöutbildningen. Skype-/telefonmöten används mer frekvent än tidigare och som huvudregel sker tjänsteresor med kollektiva transportmedel.

3 Tillkommande rapportering

3.1 Omprioriteringar till följd av regionstyrelsens beslut den 23 april 2019

Enligt regionstyrelsens beslut den 23 april ska samtliga övriga verksamheter inom Västra Götalandsregionen gå igenom och omvärdera sina budgetar för 2019 i syfte att få till ett ekonomiskt överskott för att lyfta regionens totala ekonomiska resultat för 2019.

Regionutvecklingsnämnden har möjlighet att anpassa beslut om projekt löpande under året och prognostiserar ett positivt resultat på 10 mnkr för 2019.

4 Mål och fokusområden

4.1 Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen

4.1.1 Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringsliv och forskning i Västra Götaland

4.1.1.1 Arbeta vidare med infrastrukturplaneringen i enlighet med vad som beskrivs i infrastrukturavsnittet

Arbetet med regional strukturbild fortlöper. Arbetet syftar till att skapa en arena för samspel och dialog kring fysiska planeringsfrågor i Västra Götaland och arbeta fram gemensamma kunskapsunderlag för att öka förståelsen kring Västra Götalands utmaningar och möjligheter. Rapporter har tagits fram om scenarioarbetet om möjliga framtider för den fysiska strukturen respektive funktionella samband på de lokala arbetsmarknaderna.

I syfte att kommunicera en tydlig och sammanhållen bild av regionens behov och önskemål om infrastrukturens utveckling har en kommunikationsplattform tagits fram. Arbetsnamnet är Västsverige har växtvärk och projektet kommer att införlivas i det långsiktiga uppdraget Västsverige växer som regionutvecklingsnämnden beslutat att finansiera.

Under Almedalsveckan arrangerade Västra Götalandsregionen järnvägsseminariet ”Goda grannar kräver goda tågförbindelser – dubbelspår mellan Göteborg-Oslo är möjligt nu!” med stor publik. Även två rundabordsamtal genomfördes på temat Västsveriges samlade infrastrukturbehov.

4.1.1.2 Göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land

Västra Götalandsregionen bjöd i maj in till ett tvärsektorielt samtal om landsbygdens perspektiv i arbetet med att ta fram kommande regionala utvecklingsstrategi (RUS) med representation från näringslivets, civilsamhällets och kommunerna i länet. Under våren har ett stort antal möten hållits i processen med en ny regional utvecklingsstrategi som ska ersätta VG2020. Totalt har cirka 40 möten hållits med omkring 700 deltagare.

Arbetet med projektet ”Samverkan för regional serviceutveckling/hållbara platser” med deltagande från nio platser i länet, är nu i sin slutfas och har bland annat resulterat i nio lokala utvecklingsplaner.

Västra Götalandsregionen stod som medarrangör för en nationell konferens om BID (Business Improvement District) och säkerställde med sitt deltagande att både storstads- och landsbygdsperspektiven fanns med samt att ett utbyte kunde ske mellan perspektiven.

Västra Götalandsregionen medverkar i ett projekt med fokus på att utveckla kustnära samhällen genom samverkan mellan turismnäring och service. Medverkan sker också i ett projekt med fokus på metodutveckling av samordnad logistik inom post- och paket på landsbygden.

Chalmers och Göteborgs universitet har bildat Centrum för hållbar stadsutveckling som kommer att ersätta Mistra Urban Futures från 2020. Centrumet skall utgöra en arena för samverkan kring stads- och regionutveckling för parter som VGR, Göteborgsregionen,

Göteborgs stad, länsstyrelsen samt akademi och institut.

4.1.1.3 Stärka VGRs arbete med matchningen på arbetsmarknaden

Kompetensförsörjningen inom bristyrken är ett prioriterat område för den regionala kompetensplattformen där Västra Götalandsregionen samverkar med kommunerna. Under perioden har de delregionala kompetensråden, som svarar väl mot de funktionella arbetsmarknadsregionerna, konsoliderat sin verksamhet. VGR är aktiva, även finansiellt, inom samtliga delregionala kompetensråd.

Introduktionen av artificiell intelligens (AI) i produktionsprocesser och produkter samt elektrifieringen av transportsektorn leder till behov av att ställa om kompetens i stor skala. Det påverkar utbildningsutbudet för ungdomar och andra som skall träda in på arbetsmarknaden samt det livslånga lärandet för personal som redan är anställda i näringslivet eller offentlig sektor. Under perioden har VGR gjort en avsiktsförklaring som innebär en prioritering av kompetensförsörjning och test- och demo med inriktning mot elektrifiering, AI och självkörande fordon. Flera projekt har satts igång som både innebär att testa nya utbildningskoncept men också syftar till att ändra formerna och finansieringen för livslångt lärande på längre sikt, bland annat pågår en dialog med svenska ESF-rådet och regeringskansliet kring dessa frågor.

Under perioden har effekterna av budgetförändringarna i arbetsförmedlingen fått märkbara konsekvenser. Flera kommuner har erbjudit sig att överta myndighetens funktioner men behöver statlig medfinansiering för att erbjuda sina tjänster.

4.1.1.4 Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften i Västra Götaland

Genom programmen för entreprenörskap och för små och medelstora företag finansieras innovationsstödjande aktörer såsom Västra Götalands åtta inkubatorer, sex science parks, tre industriella utvecklingscentra och affärsrådgivande organisationer. Särskilda branschatsningar är bland annat Livsmedelsacceleratoren, MobilityXlab och projekt inom bland annat gröna och blå näringar. Finansiellt stöd till innovation ges både av det egna företagsstödet (statliga medel) och genom delägarskapet i Almi.

I regionutvecklingsnämndens program för hållbar utveckling finansieras forskning- och utvecklingsprojekt i västsvenska styrkeområden såsom hållbara transporter, hållbar energi, maritima näringar, livsmedel och life science. Science parks utgör en viktig infrastruktur för sammanhållandet av stora satsningar och under 2019 har arbetet kommit igång med stora viktiga nationella satsningar. I februari invigdes det nationella AI-centrat med Lindholmen Science Park som värd och under perioden startade Vinnväxtsatsningen Klimatledande processindustri på Johanneberg Science Park. Båda ovanstående med basfinansiering från Vinnova och Västra Götalandsregionen. Regionutvecklingsnämnden tog under perioden beslut om en satsning på Framtidens fabrik på Innovatum i Trollhättan, en ny test- och demonstrationsarena i samarbete med GKN Aerospace. Beslut togs också om en fortsatt stor satsning på spel i Skövde, Sweden Game Arena.

4.1.2 Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska

4.1.2.1 Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv

Regionutvecklingsnämnden bidrar aktivt till Västra Götalandsregionens kraftsamling för

fullföljda studier. Bland annat gjordes en ny utlysning av sociala investeringsmedel under perioden där starkare fokus lades på coachning av de projekt som beviljats medel. Under perioden gjordes en utvärdering av ViA-programmet för anställningar av unga vuxna i VGR, vilket pekade på att över 80 procent av målgruppen fortsatte med studier eller arbete efter fullgjord ViA-anställning. Ett insatsområde i Regionutvecklingsnämndens program om arbetsmarknad och utbildning handlar om att tillvarata allas kompetens och här ligger fokus på arbetsmarknadsintegration av personer med migrationsbakgrund. Under perioden mars-augusti 2019 har integrationsarbetet intensifierats både genom externt samarbete och närmare samverkan internt inom koncernkontoret.

4.1.3 Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska

4.1.3.1 Bättre möjligheter till livsmedels- och energiproduktion samt stimulera ökad användning av biogas

Inom projektet Västsvensk arena för flytande biogas, som var en särskild satsning i regionutvecklingsnämndens budget 2018, invigdes Sveriges första tankstation för flytande biogas i Götene i mars 2019.

5 Ekonomiska förutsättningar

5.1 Ekonomiskt resultat

Regionutvecklingsnämnden visar ett resultat på 53,9 mnkr per augusti och en budgetavvikelse på -35,9 mnkr.

Nämnden har möjlighet att anpassa projektbeslut till budget och regionutvecklingsnämnden har en ambition att visa en positiv budgetavvikelse på 10 mnkr vid årets slut.

5.1.1 Resultaträkning för beställare regional utveckling

Resultaträkning	Periodens utfall					Helårsresultat					
	Utfall samt helårsbedömning	Utfall t.o.m. 1908 mnkr	Budget t.o.m. 1908 mnkr	Utfall t.o.m. 1808 mnkr	Avvikelse utfall/budget mnkr	Förändring utfall/utfall %	Prognos per 1908 mnkr	Budget t.o.m. 1912 mnkr	Utfall t.o.m. 1812 mnkr	Avvikelse prognos/budget mnkr	Förändring prognos/utfall %
Statsbidrag		0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	
Övriga erhållna bidrag		17,8	5,0	19,3	12,8	-8,1%	25,0	7,5	30,0	17,5	-16,6%
Övriga intäkter		0,5	3,7	2,5	-3,2	-82,0%	2,0	5,5	4,5	-3,5	-55,7%
Verksamheten intäkter		18,2	8,7	21,8	9,5	-16,6%	27,0	13,0	34,5	14,0	-21,7%
Personalkostnader, inkl. inhyrd personal		-5,5	-4,8	-7,8	-0,8	-28,8%	-9,0	-7,4	-11,6	-1,5	-22,7%
Driftbidrag till utförare inom regionen		-165,4	-165,4	-162,3	0,0	1,9%	-248,1	-248,1	-243,5	0,0	1,9%
Övriga lämnade bidrag		-284,4	-228,0	-228,1	-56,4	24,7%	-491,9	-469,2	-499,3	-22,7	-1,5%
Verksamhetsanknutna tjänster		-0,2	0,0	-0,2	-0,2	-1,8%	-0,2	0,0	-0,4	-0,2	-38,9%
Material och varor, inkl. förbrukningsmaterial		-0,8	0,0	-0,4	-0,8	93,8%	-1,1	0,0	-0,7	-1,1	41,9%
Lokal- och energikostnader		-1,1	-0,6	-1,0	-0,5	13,3%	-1,7	-0,9	-1,9	-0,8	-14,6%
Övriga tjänster, inkl. konsultkostnader		-44,6	-58,3	-40,8	13,7	9,4%	-73,0	-94,7	-67,7	21,7	7,9%
Övriga kostnader		-3,7	-3,2	-3,0	-0,5	25,0%	-4,3	-4,8	-4,0	0,5	8,2%
Avskrivningar		0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	
Verksamhetens kostnader		-505,7	-460,3	-443,5	-45,5	14,0%	-829,1	-825,1	-829,0	-4,0	0,0%
Regionbidrag		541,4	541,4	530,8	0,0	2,0%	812,1	812,1	796,2	0,0	2,0%
Finansiella intäkter/kostnader m.m.		0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	
Resultat		53,9	89,8	109,1	-35,9		10,0	0,0	1,7	10,0	

5.1.2 Intäktsutveckling

Nämndens budgeterade intäkter består av regionbidrag samt övriga intäkter som till största delen är intäkter från EU projekt och projekt finansierade genom Tillväxtverket. Intäkterna följer de upparbetade kostnaderna i projekten. Under året har nämnden haft ett flertal projekt igång och intäkterna överstiger budgeterat belopp.

5.1.3 Kostnadsutveckling

Regionutvecklingsnämndens ram används till stor del till verksamhetsbidrag och uppdrag till egenägda bolag och förvaltningar. Bidragen till dessa betalas ut månadsvis och följer budget. Den andra stora delen av ramen används till externa och interna projektägare. Nämnden har hittills fattat beslut om flera och stora projekt som förklarar den negativa budgetavvikelsen.

Nämnden har möjlighet att anpassa projektbeslut till budget och regionutvecklingsnämnden har en ambition att visa en positiv budgetavvikelse på 10 mnkr vid årets slut.

Nämnden disponerar även ett statligt anslag om 66 miljoner kronor för regionala tillväxtåtgärder som redovisas direkt till Näringsdepartementet. Det statliga anslaget används till företagsstöd och projekt.

Regionutvecklingsnämnden har sedan 2016 tillförts medel för att genomföra kompletterande åtgärder inom infrastrukturområdet, 2019 är beloppet 70 mnkr, öronmärkt för cykelvägar, smärreåtgärder och mindre vägnätet.

För perioden januari till och med augusti har nämnden gjort avsättningar till förstärkta cykelsatsningar på sammanlagt 35 mnkr. Trafikverket har meddelat att resterande medel inte kan upparbetas utan att ersätta statliga medel.

Till regionutvecklingsnämndens sammanträde i september ligger ett ärende för beslut där nämnden föreslår regionstyrelsen att besluta om förändrad inriktning av riktade medel inom infrastrukturområdet för åren 2018, 2019 och 2020.

Till dess att beslut är fattat ligger totala beloppet 70 mnkr kvar i prognosen.

Under budgetposten personalkostnader bokförs nämndens arvoden samt de löner som är direkt kopplade till projekt. En del av personalkostnaderna bokförs som köpt tjänst i enlighet med den nya ekonomiska styrmodellen som införts i VGR. De personalkostnader som uppkommer i EU-projekt bokförs direkt till nämnden.

5.2 Åtgärder vid ekonomisk obalans

Regionutvecklingsnämnden har en ekonomi i balans.

5.3 Eget kapital

Nämnden kommer inte att ta eget kapital i anspråk.

5.4 Investeringar

Regionutvecklingsnämnden har inga investeringar.

6 Bokslutsdokument och noter

Se nedan, Bilaga 1

7 Övrig rapportering

7.1 Förddjupad rapport till egen nämnd/styrelse

7.1.1 Ett gott klimat för kreativitet, entreprenörskap och företagande

7.1.1.1 Ungt entreprenörskap

Regionutvecklingsnämndens pris Unga landsbygdspriset i Väst delades ut i juni för femte året i rad. Tävligen och de nominerade uppmärksammades i media, på sociala medier samt i de kommuner som pristagarna kom ifrån. Som tidigare år gick priset till två driftiga unga entreprenörer, en från Vårgårda och en från Bredared. Under juni har RUN bidragit till genomförandet av Emax, en utbildning och tävling för Sveriges mest lovande unga entreprenörer. Emax hölls i Göteborg i juni och cirka 100 ungdomar deltog. Temat för tävlingen detta år var Agenda 2030 och hållbarhetsmålen.

7.1.1.2 Intraprenörskap inom hälso- och sjukvård

Västra Götalandsregionens Innovationsplattform fortsätter att arbeta med att ta fram processer och strukturer för hantering av interna och externa idéer med bäring på hälso- och sjukvården. Innovationsfondens utlysningar under våren 2019 har avslutats och processen kring Innovationsfonden och dess projekt i relation till IT och juridik har analyserats med en tydligare granskning ur dessa perspektiv som resultat. För att säkerställa att VGR:s medverkan i externa projektansökningar ökar har en grants office-funktion etablerats.

7.1.1.3 Socialt entreprenörskap och social ekonomi

Under perioden har en projektutlysning öppnats inom samhälls-entreprenörskap. Utlysningen riktar sig till social ekonomi och ska stimulera idéer inom föreningslivet som bidrar till ökad sysselsättning, nya arbetssätt, lokal utveckling och nya lösningar på samhällsutmaningar. I januari startade projektperioden för 13 projekt som beviljades medel i förra årets utlysning inom socialt entreprenörskap. Projektägarna har hållit ett gemensamt uppstartsmöte och får särskilt stöd under projekttiden av delregionala kontaktpersoner.

Projektet KRAFT - Kraftfullt ekosystem för sociala företag har startat. Projektet bidrar till att stärka sociala företag men även skapa en samsyn kring socialt företagande, där företagsfrämjare och andra aktörer tillsammans utgör ett starkt ekosystem för social innovation och socialt företagande.

7.1.1.4 Företagsfrämjande på jämlika villkor

Inom ramen för arbetet med jämställd regional tillväxt är ett av målen att företagsfrämjande verksamheter såsom inkubatorer, nyföretagarrådgivning och företagsstöd ska integrera jämställdhet i sin verksamhet. Som ett resultat av det målinriktade jämställdhetsarbetet har tre av Västra Götalands industriella utvecklingscentra arbetat aktivt och framgångsrikt med jämställdhetsfrågan i projektet Kompetensnavet under våren 2019. Erfarenheterna tas nu om hand i det regiongemensamma projektet Catalyst.

Jämställdhet är även en prioriterad fråga i nätverket Inkubatorskompetens där de åtta västsvenska inkubatorerna samarbetar. I det gemensamma projektet VINK – Västsvenska inkubatorer pågår ett arbete att kartlägga företag utifrån målen i Agenda 2030.

7.1.1.5 Innovationsstöd till kunskapsbaserade företag med tillväxtpotential

Inkubatorerna i Västra Götaland fortsätter leverera intressanta bolag. Under våren presenterade stiftelsen Norrskan ”the impact 100”, 100 nordiska start-up bolag som man tror kommer att förändra världen. 12 % av bolagen kommer från Västra Götaland, 8% har suttit på en inkubator finansierad av VGR och 7% har fått direkt stöd såsom såddfinansiering från Västra Götalandsregionen. Även NyTeknik har presenterats sin lista över de 33 mest spännande start-up bolag i Sverige just nu där över 400 bolag granskades. 30 % av de utvalda kommer från Västra Götaland och de flesta har koppling till innovationsstödsystemet och har även tagit del av VGR:s såddfinansiering.

7.1.1.6 Innovativa små och medelstora företag

Under 2019 har riktade aktiviteter gjorts för att stärka innovationsstödet till små och medelstora företag och insatser som underlättar för företag att exportera. Västra Götalandsregionen förfogar över olika finansieringslösningar och under perioden har en särskild insats gjorts för att öka kännedomen om erbjudandet FoU-kortet som stöttar forskningsprojekt i små och medelstora företag. Så kallade ”export-boostar” har genomförts i Göteborg och Alingsås där företag får stöd till internationalisering från de främjarorganisationer som finns representerade i Regionalt exportcenter.

I februari anordnades Internationella Handelsdagen av Regionalt exportcenter där 220 deltagare fick inspiration, omvärldspaning, kunskap, nätverkande och individuell rådgivning. Västra Götalandsregionen leder ett projekt med fokus på export inom livsmedelsbranschen samt kultur och kreativa näringar och har beviljats medel av Tillväxtverket. Projektet genomförs i samverkan med ett antal regioner i Sverige. I maj anordnades eventet Food Venture Sweden med finansiering från VGR. 140 personer deltog, 30 start-up bolag presenterade sina idéer och 110 förbokade möten ägde rum i syfte att matcha mindre företag med stora företag och investerare. Första veckan i april deltog VGR på Hannovermässan som är världens största industrimässa och där Sverige 2019 var partnerland. Fokus för VGR var både att stödja det investeringsfrämjande arbetet i delregionerna och västsvenska företag med exportambitioner.

Under våren utvärderas projektet Industriell Dynamik med goda resultat. Ett antal lärdomar från utvärderingen har tagits vidare i ett utvecklingsarbete. Särskilt det sammanhållna nätverket och behovsstyrda insatserna lyftes i utvärderingen som ett föredöme i Sverige. Innan sommaren beviljade regionutvecklingsnämnden ett projekt som ska stärka innovationstödet till små och medelstora företag inom tjänstenäringen.

7.1.2 Internationell konkurrenskraft genom regional kraftsamling kring styrkeområden

7.1.2.1 Hållbara transporter

Västra Götalandsregionen stöttar en särskild insats för fordonsindustrins långsiktiga konkurrenskraft. Insatsen, som utformats i samverkan med berörda offentliga och privata aktörer, syftar till att vidareutbilda stora grupper yrkesverksamma inom områdena AI, elektrifiering och autonoma fordon. Den syftar också till att påbörja arbetet med att uppgradera den digitala kapaciteten hos den strategiskt viktiga utvecklingsresursen AstaZero, som är en avancerad testanläggning utanför Borås. När det gäller det förstnämnda området har flera projektsatsningar beslutats under vintern och våren vilka pågår för närvarande. I tillägg till dessa finns ett brett offentligt och privat samverkansarbete för att bygga långsiktiga

stödstrukturer för kompetensutveckling och för att öka den statliga finansieringen inom området. Den av VGR finansierade rapporten ”Teknikskifte och kompetensomställning i fordonsindustrin. Rapport från förstudie”, som publicerades i somras, sammanfattar analysen som ligger till grund för regionutvecklingsnämndens satsningar inom området.

7.1.2.2 Life Science

Västra Götalandsregionen har i samband med invigningen av AI-Centrat AI innovation of Sweden etablerat ett AI-råd för att på bästa sätt kunna möta upp med relevanta projekt för hälso- och sjukvård.

Regionutvecklingsnämnden har satsat på att öka samverkansmöjligheterna vad gäller forskning mellan Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Chalmers. En forskarskola i samverkan mellan Chalmers, Sahlgrenska Akademin (GU) och Sahlgrenska universitetssjukhuset har startat med VGR som delfinansiär. Vidare har en stor konferens genomförts, Engineering Health, för att visa på gemensamma medicintekniska forskningsprojekt mellan SU och Chalmers.

Den nationella samverkansgruppen för life science hade sitt möte i Göteborg i februari och mötet inkluderade även en guidning av bild- och interventionscentrum (BoIC) på Sahlgrenska. Ett rundabordssamtal mellan regiondirektören och det västsvenska näringslivet och akademi genomfördes i mars där Jenni Nordborg, regeringens life science-samordnare, medverkade.

Stort fokus har legat på fortsatt god samverkan inom västsvensk life science, bland annat genom kontinuerliga samverkansmöten med Gothia Forum, Innovationsplattformen, Medtech West, Business Region Göteborg och AstraZeneca Bioventure Hub. Vidare har flera möten med Goco Health Innovation City genomförts och diskussioner rörande Sahlgrenska Life.

7.1.2.3 Hållbar energi och bioinnovation

Vindkraftsproduktion för ökad andel förnybar elproduktion har efter en stunds lägre aktivitetsnivå nu ökat igen. Under första halvåret 2019 fick Svenskt Vindkraftstekniskt Centrum, placerat på Chalmers, finansiering från Energimyndigheten och regionutvecklingsnämnden för en tredje etapp, med syfte att stötta forskning för en effektiv elproduktion från vind i samverkan med näringslivsaktörer.

Chalmers fick även finansiering för kompetenscentrum Fib:Re, om skogen som råvara till förnybara produkter. Detta kompetenscentrum blir ett viktigt komplement till Vinnväxtsatsningen Klimatledande processindustri, som pågår inom Västsvenska Kemi- och materialklustret med stöd från Vinnova och VGR.

Den första tankstationen i Sverige för flytande biogas invigdes i Götene i mars som ett resultat av projektet Västsvensk arena för flytande biogas 2018.

7.1.2.4 Maritima frågor

I juni togs ett beslut att Innovatum Science Park tilldelas medel att undersöka och definiera sin roll som science park med särskilt ansvar för de marina och maritima näringarna med fokus på små och medelstora företag. Arbetet sker i nära samverkan med bland annat Kristinebergs marina forsknings- och innovationscenter.

Lighthouse har beviljats medel från Trafikverket för att driva ett branschprogram för hållbar sjöfart. Den övriga verksamhet som bedrivs inom Lighthouse finansieras bland annat av VGR och beslut togs under våren om fortsatt projektstöd. Lighthouse har nära samverkan med bland annat CLOSER och Lindholmen Science Park.

7.1.2.5 Livsmedel och gröna näringar

Hittills under året har strategiskt viktiga initiativ såsom det gröna bioraffinaderiprojektet Green VALLeys och FaceTime A Farmer startats upp. Kompetensförsörjning för hela livsmedelskedjan har fortsatt prioriterats under året, och samarbetet med Region Skåne och Region Östergötland kring data och analyser avseende dagens och framtidens behov och efterfrågan på kompetens i livsmedelsproduktion har utvecklats positivt.

Under våren slutfördes den första etappen av ett nytt samarbete med länets kommuner kring den nationella livsmedelsstrategins genomförande i Västra Götaland. En utmaning består i kommunernas olika kapacitet och prioritering av livsmedel som ett område för att skapa lokal tillväxt och utveckling.

De långsiktiga satsningar som gjorts på livsmedelsplattformarna Nordic Taste and Flavour Centre, Lokalproducerat i Väst och Livsmedelsacceleratoren har under sommaren utvärderats av en extern konsult, och resultaten visar att företagen/medlemmarna uppskattar plattformarna även om det är utmanande att påvisa direkt orsakssamband mellan plattformarnas verksamhet och effekter på företagets tillväxt och sysselsättning.

7.1.2.6 Hållbar stadsutveckling

Första halvåret 2019 har liksom 2018, präglats av diskussioner om Mistra Urban Futures roll och organisation efter 2019, då finansieringen från stiftelsen MISTRA upphör. Beslut togs om att Mistra Urban Futures delas upp i en internationell del och en västsvensk plattform. Den nya Göteborgsplattformen – Centrum för hållbar stadsutveckling - skall vara en del av Göteborgs Centrum för hållbar utveckling, GMV, som samägs av Göteborgs Universitet och Chalmers. Mistra Urban Futures deltog i Almedalen med två seminarier: Platsutveckling – metoder för hållbar utveckling av vår gestaltade livsmiljö och Social Washing – eller förändring på riktigt? En nationell konferens om socialt hållbart byggande arrangeras, med stöd från regionen, i början av september. Under 2019 avslutas några projekt som VGR:s verksamheter varit direkt involverade i t.ex. ”Hållbar platsutveckling” och ”Det Urbana stationssamhället”.

7.1.2.7 Smarta textilmaterial

Smart Textiles är en del av Science Park Borås. Under perioden har Smart Textiles fortsatt sin internationella positionering som ledande textil innovationspartner. Smart Textiles deltar i två större EU Horisont 2020 projekt respektive EU-klusternätverk vars verksamhet pågått under perioden. Smart Textiles fokus på nya innovationer har under perioden resulterat i att flera prototyper av en EKG-tröja med integrerade textila elektroder tagits fram.

Smart Textiles leder regeringens satsning på en nationell plattform för hållbara textilier, Textile & Fashion 2030. Under våren har flera program arrangerats som genererat ett utvecklingsarbete hos företagen i regionen samt medverkan på ex FN:s arrangemang i Nairobi kring hållbara textilier. Fler satsningar pågår inom cirkulärt och hållbart mode, där den regionala plattformen Circular Hub stödjer små och medelstora företag i cirkulär affärsutveckling.

7.1.2.8 Stärka besöksnäringen

Merparten av aktiviteter inom besöksnäring sker inom ramen för Turistrådet Västsverige. I april arrangerades Turistrådsdagen där drygt 300 besöksnäringens företrädare samlades till en inspirationsdag på temat ”Att våga”. RUN:s insatser handlar främst om att stärka samverkan mellan företag, branschorganisationer, kommuner och region. Under perioden har

regionutvecklingsnämnden tagit beslut om stöd till bl.a. Nordiska akvarellmuseet och Platåbergens Geopark.

Dalslands kanal är Dalslands viktigaste turistattraktion. Västra Götalandsregionen är en av stiftarna i stiftelsen som äger kanalen. Verksamheten har analyserats och resultatet av analysen har diskuterats mellan stiftarna under våren. Nödvändiga åtgärder för att minska sårbarheten i verksamheten på kort sikt har vidtagits och en målbild för verksamheten framåt håller på att formuleras.

7.1.2.9 Kulturella och kreativa näringar

Det nya programmet för kulturella och kreativa näringar (KKN) 2018-2020 befinner sig mitt i genomförandefasen. Programmet är gemensamt med kulturnämnden och fokuserar huvudsakligen på branschutveckling, kompetenshöjning och platsutveckling. Stöd har under perioden beviljats till bland annat Sotenäs kommun för projektet Granitkusten, som handlar om platsutveckling i norra Bohuslän. Ett annat exempel är Marketplace Borås som beviljats stöd för projektet Modebransch Göteborg, som syftar till att stärka textilbranschen utanför Borås. Samtal på tjänstemannanivå har förts med Göteborgs stad kring stadens vidareutveckling av filmarbetet i Göteborg.

7.1.2.10 Internationella samarbeten inom forskning och innovation

För att stärka den västsvenska life science-profilen i EU och för att öka möjligheten till fler internationella forsknings- och innovationsprojekt (FoI) har VGR och Sahlgrenska Science Park stärkt sitt EU-samarbete och ingått i en europeisk samarbetsplattform för medicinsk teknik. Ett PM som beskriver nya möjligheter för VGR och västsvenska aktörer i EU:s FoI-politik 2021–2027 har tagits fram för att stimulera till fler internationella projekt i framtiden. En workshop har anordnats med Högskolan i Borås med syftet att lära om EU:s nästa FoI-program, Horisont Europa. Miljönämndens ordförande Magnus Berntsson har träffat EU-kommissionens generaldirektorat för forskning och innovation i påverkanssyfte. VGR förbereder en ny projektansökan för forskarmobilitet i EU:s nuvarande FoI-program, Horisont 2020.

Regionutvecklingsnämndens planeringsbidrag EU-kortet har beviljats till tre företag och två forskningsgrupper med västsvenska näringslivspartners.

7.1.2.11 Attrahera studenter och forskare och öka utbytet med omvärlden

Under juni – oktober 2018 var MoRE2020:s tredje och sista utlysning öppen. Utlysningen beviljade totalt sex sökande av RUN i januari 2019 av totalt 22 sökande forskare. MoRE2020 medfinansierar 20 mobilitetsprojekt under dess femåriga programperiod. Under våren 2019 har ett förberedande arbete för ett nytt program för forskarmobilitet, MoRE3.0, inletts. Programmet förväntas stödja interregional samverkan för ökad forskarrörlighet då Region Värmland och Region Halland blir partnerregioner i genomförandet.

Under perioden har projektet Move to Gothenburg fortskridit bland med konceptutveckling och en presentation som används både lokalt och nationellt. Karriärsidans annonsering i sociala medier är efterfrågad och når redan ut till 2,6 miljoner personer. Hemsidan hade 60.000 unika besökare från 180 länder under perioden. Det finns ett stort intresse från Utrikesdepartementet och flera myndigheter kring Move to Gothenburg. Alla delregioner är nu med som partners och/eller finansiärer i projektet, genom högskolor eller kommuner.

7.1.2.12 Stärka den stödjande infrastrukturen för en ledande kunskapsregion

Västra Götalands sex science parks är innovationsnoder med förmåga att attrahera och driva nationella satsningar inom forskning och innovation. För perioden kan nämnas uppstarten av den stora Vinnova-finansierade satsningen Klimatledande processindustri på Johanneberg Science Park. I februari invigdes också formellt det nationella AI-centrat på Lindholmen Science Park av Anders Ygeman.

Regionutvecklingsnämnden tog under perioden beslut om en satsning på Framtidens fabrik på Innovatum i Trollhättan, en ny test- och demonstrationsarena i samarbete med GKN Aerospace. Beslut togs också om en fortsatt stor satsning på spel i Skövde, Sweden Game Arena, där Gothia Science Park har bytt namn till Science park Skövde. Borås Science Park utvärderades under våren 2019 med gott resultat. Samarbetet mellan science parks i Västra Götaland är omfattande, med nätverk för inkubatorerna, för arenorna och för VD. Bland gemensamma projekt kan nämnas In2Health som leds av Sahlgrenska Science Park med medverkan av övriga fem.

7.1.2.13 Övriga styrkeområden

Material: Utvecklingen av avancerade (additiva) produktionsmetoder i Trollhättan med koppling till delregionens industriella bas i flygmotorkomponenttillverkning har fortsatt. Via en insats från Innovatum som stöttade infrastruktur för ett öppet materiallab kunde det säkras att en ny fabrik byggs i Trollhättan. Ett mindre projekt till grafencentrum på Chalmers har lett till att en stor ansökan till Vinnova kunde skickas in. Detta föll ut i att Chalmers nu fått förtroendet att etablera ett stort nationellt tioårigt kompetenscentrum för grafen. Dessutom kommer ett stort europeiskt utvecklingsprojekt för utveckling av tillverkningsmetoder EU/EIT Manufacturing, att startas upp vid Chalmers, vilket förstärker digitaliseringen inom produktionsområdet.

Digitalisering: Regional utveckling och data- och analysavdelningen anordnade en workshop för att identifiera utgångspunkter och nyckelområden för VGR:s kommande satsningar inom området. Utöver satsningen i nationella AI-centrat på Lindholmen har arbete påbörjats för att integrera AI-prioriteringar i andra satsningar. Under perioden har ett möte ägt rum med EU:s digitaliseringskommissionär och EU-kommissionens utskott för digitalisering för att undersöka möjligheter till en satsning och mervärdet av en europeisk digital innovationsknutpunkt på AI-centret i Göteborg. VGR för dialog med Vinnova om uppdraget att under hösten kartlägga möjligheter och behov av det nya europeiska programmet för ett digitalt Europa. I programmet finns förslaget om europeiska digitala innovationsknutpunkter.

Idrott: Aktörer från akademi, näringsliv och idrottsrörelse har samverkat för att etablera ett kompetenscentrum där de gemensamt kan vidareutveckla ny teknologi inom sportområdet med fokus på skadeprevention, digitalisering och material.

7.1.3 Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingarna mellan utbildning och arbetsliv

7.1.3.1 Sociala investeringsmedel för att bryta utanförskap

För år 2019 finns det 30 miljoner kronor avsatta för sociala investeringsmedel och utlysningen publicerades i juni och stänger den 4 oktober. Dialog har skett både med avslutade investeringar och de 14 pågående investeringarna. Under våren genomfördes ett lärandeseminarium för alla pågående investeringar med fokus på att mäta effekter. Under våren 2019 har nya riktlinjer för sociala investeringsmedel tagits fram och beslutats. De

viktigaste förändringarna handlar om att ansökningsprocessen kommer att förenklas och VGR kommer att vidareutveckla det stöd som ges till investeringarna. VGR kommer inte ställa krav på samhällsekonomisk utvärdering av varje investering utan kan bli aktuellt i vissa fall.

7.1.3.2 Kraftsamling fullföljda studier

VGR och kommunerna bygger ett långsiktigt nätverk för att främja regional-kommunal samverkan kring fullföljda studier. Syftet med nätverket är bland annat att ge långsiktiga möjligheter till samverkan. I nätverket sker erfarenhetsutbyten, kunskapspridning mellan delregionerna, resultatspridning till politiska organ och initiativ till nya projekt.

RUN ger stöd till sex science centers i Västra Götaland för att främja skolungdomars intresse för naturvetenskap, teknik och matematik. De är även en resurs i kompetensutvecklingen för lärare. Science centers har under perioden bedrivit verksamhet i ett RUN-uppdrag som syftar till att förhindra skolavbrott och främja fullföljda studier.

7.1.3.3 En riktad satsning för att få fler unga i jobb

Under perioden januari-augusti 2019 har VIA haft 102 unga anställda i VGR:s verksamheter. Av de 17 som slutat under perioden mars-augusti har sex personer fått anställning (visstid eller tillsvidare) och tre påbörjat studier.

Under våren 2019 gjorde VGR en utvärdering av ViA. Den visar att ViA har bidragit till en avgörande förändring för många unga arbetssökande. ViA har också varit viktig för de arbetsplatser där dessa unga har fått sin yrkesintroduktionsanställning. 81 % av intervjuade före detta ViA-deltagare har fortsatt med utbildning eller arbete efter ViA-anställningen. Fördelning på kön är 108 kvinnor och 145 män. Ca 80% av de svarande tycker väl eller mycket väl om ViA-arbetsplatsen. 92% svarade ja på frågan om de kan rekommendera VGR till en kompis. Antalet ViA-anställda från 2014 till 2018 uppgår till 253 stycken. Målet om 300 ViA-anställda till och med 2019 kommer troligtvis att uppnås.

7.1.3.4 Skapa en sammanhållen arena för ungdomars möjlighet till praktik och ferieplatser

Hemsidan praktikplatsen.se är ett verktyg för praktiksamordning för elever, studenter, utbildningsanordnare, skolpersonal, arbetssökande och arbetsplatser. RUN har bidragit till såväl utveckling som spridningen. Idag finns verktyget aktivt i de flesta kommuner. Praktikplatsen.se bidrar till strukturerat arbete med till exempel PRAO som blev obligatoriskt för kommuner 2018.

7.1.3.5 Integration och flyktingarbete

Under perioden januari-augusti 2019 har integrationsarbetet intensifierats. Externt har samarbetet med t.ex. länsstyrelsen, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen intensifierats. Internt inom koncernkontoret har det tvärssektoriella och koncernövergripande arbetet förbättrats. Flera projekt som har stöd från RUN har startats under perioden. Projektet Samhällsbyggnad med nya Göteneborg – Framtidstro, avslutades i juni 2019. Likaså projektet Nyanlända barn och ungas tillgång till sociala arenor, i Karlsborg. Slutsatser av dessa presenteras under hösten 2019.

Inom ramen för projektet Re:Act startades lokala Support Groups upp eller vidareutvecklades i flera kommuner. bl.a. Falköping, Lidköping, Göteborg och Götene. Modellen bygger på självorganisering och har utvecklats av flyktingar på Restad Gård.

I maj fick Göteborg besök av ett 30-tal internationella gäster från kommun, region, myndigheter och det civila samhället från regionerna Baden-Württemberg, Tyskland och Oslo, Norge. Studiebesöket var en del av ett erfarenhetsutbyte inom ramen för Erasmus + projektet Family education and empowerment as a way to social inclusion in Europe.

Det EaSI-finansierade EU-projektet FIER medfinansieras av RUN och koordineras av koncernkontoret. Det tvååriga projektet är inne på sista året och syftar till att utbyta erfarenheter och utveckla nya arbetssätt för att underlätta inträde på arbetsmarknaden för flyktingar. Den 12 april inbjöds koncernkontorets FIER-koordinator att delta på en så kallad högnivåkonferens i Bryssel med EU-kommissionär Marianne Thyssen.

7.1.4 Livslångt lärande för ökad delaktighet och konkurrenskraft

7.1.4.1 Kompetensplattformen

Kompetensplattformsuppdraget för regionalt utvecklingsansvariga förtydligades 2018 och kallas, i regeringens villkorsbrev, grundläggande regionalt kompetensförsörjningsarbete. Uppdraget innebär regionalt ansvar för att bidra med kunskapsunderlag och analyser, att skapa regional stödstruktur för validering, att bidra till utveckling av regionalt yrkesvux samt att bidra till utveckling av lärcentra. VGR stödjer arbetet med analysstöd och kompetenskartläggningar. VGR är också länken mellan kommunalförbunden och Skolverket samt bistår myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) med kunskapsunderlag om framtida behov av YH-utbildningar. Utveckling av arbetslivsstyrda utbildningar som yrkesvux- och yrkeshögskoleutbildningar växer kontinuerligt mot bakgrund av matchningsutmaningen. Nära samverkan sker med kommunalförbunden och samtliga har idag ett kompetensråd/forum med bred partnerskap för arbetet.

7.1.4.2 Förkorta och förenkla vägen till arbetsmarknaden genom vägledning och validering

Verksamhetsbidrag lämnas till Validering Väst som är den regionala stödstrukturen för validering i Västra Götaland. Validering Väst utvärderades 2018/2019. Verksamheten har under våren fått en styrgrupp med representation från arbetslivet. Validering Väst har medverkat som expert i nationella valideringsdelegationens arbete. Delegationen avslutar sitt arbete vid årsskiftet 2019/2020. Under 2019 har prioriterats utveckling av metoder och insatser för att underlätta nyanländas inträde på arbetsmarknaden.

7.1.4.3 Utveckla samordning inom utbildningssystemen för att möta framtidens kompetensbehov

Myndigheten för yrkeshögskolan begär årligen in underlag från regionala utvecklingsaktörer för att analysera arbetsmarknadens behov av yrkeshögskoleutbildningar. I underlaget som regional utveckling lämnade in framhölls bl.a. det växande behovet av nya utbildningar inom samhällsbyggnad och byggt teknik samt pedagogik. Det poängterades också att det pågår en förflyttning av vården från sjukhusen till primärvården och kommunens hälso- och sjukvård, vilket ställer nya kompetenskrav samt att det pågår en teknikdriven omställning inom fordonsindustrin och att infrastrukturprojekt, som t.ex. Västlänken, kommer att pågå under en överskådlig framtid. VGR:s enhet för samhällsanalys har under perioden rapporterat om utrikesföddas arbetsmarknadsintegration i olika delregioner och om sökande och antagna till Yrkeshögskolan.

7.1.4.4 Särskild satsning på naturbruk

Omställningen av naturbruksskolorna är avslutad, och inga nya medel har tillförts för avveckling och utveckling av skolorna under 2019. Förvaltningens ekonomi är i balans, prognosticerar ett nollresultat för helåret och organisationen har anpassats till de nya förutsättningarna. Det kommer många positiva signaler från medarbetare och elever, och det har varit ett stort söktryck till höstens utbildningsstart, särskilt till Uddetorp och utgången lantbruk.

De två samarbetsorganen som knutits till samverkansavtalet mellan VGR och länets 49 kommuner påbörjade sina arbeten under perioden.

De särskilda utbildningsinsatserna riktade mot yrkesbytare, utrikesfödda, småföretagare och elever som tillhört särskolans personkrets har koncentrerats till de format som bedömts ha störst potential, såsom verksamheten vid Angereds gård. Antalet deltagare i insatser för potentiella yrkesbytare och utrikesfödda utvecklas positivt och framöver läggs ett tydligare fokus på resultatuppföljningen.

Investeringsberedningen har fram till augusti ännu inte tagit ställning till den första etappen av den investeringsplan för de hästrelaterade utbildningarna vid Axevalla som RUN har ställt sig bakom.

7.1.4.5 Mötesplats Steneby

Mötesplats Steneby är en del av RUN:s samlade uppdrag till Stiftelsen Stenebyskolan. Mötesplats Steneby bedrivs enligt plan och har attraherat resurser som förstärker arbetet med att göra Steneby till en öppen miljö för samverkan med företag och andra organisationer. Fram till augusti har mötesplats Steneby bland annat inlett samarbete med exempelvis Innovatum, Johanneberg Science Park och Högskolan Väst för ökad användning av trä i husbyggnationer, samt Da Capo i Mariestad och Hantverksakademien i Tibro för att sammanföra miljöernas olika kompetenser och nätverk. Vidare har arbetet med att utveckla och marknadsföra området runt Steneby som en attraktiv miljö för kulturellt och kreativt företagande utvecklats, bland annat genom planerna på att skapa verkstadsmiljöer i ett nedlagt pappersbruk i området.

7.1.5 Tillgång till kommunikation för arbete, utbildning och livskvalitet

7.1.5.1 Investera i transportinfrastruktur som driver regional och nationell utveckling

En arbetsgrupp med ansvariga medarbetare från Koncernavdelning infrastruktur och kommunikation och externa relationer har under våren 2019 arbetat fram en kommunikationsplattform i syfte att kommunicera en tydlig och sammanhållen bild av regionens behov och önskemål om infrastruktursatsningar. Plattformen ska fungera som ett stöd för kommunikation såväl internt som externt. Arbetsnamnet är Västsverige har växtvärk, men projektet kommer att införlivas i det långsiktiga uppdraget Västsverige växer som RUN tog beslut om i juni att finansiera med 4.9 miljoner fram till 2024.

VGR arrangerade i juli under Almedalsveckan järnvägsseminariet ”Goda grannar kräver goda tågförbindelser – dubbelspår mellan Göteborg-Oslo är möjligt nu!” med stor publik. Även på webben var det många som var intresserade av frågan. Webbsändningen nådde över 3700 personer (räckvidd) vilket är mycket sett till Västsvenska Arenans genomsnittsräckvidd på 1364. VGR tog även initiativ till två rundabordsamtal i Almedalen på temat Västsveriges

samlade infrastrukturbehov.

7.1.5.2 Fortsatt utbyggnad enligt bredbandsstrategin

Att nå bredbandsmålen för 2020 och 2025 kommer att bli utmanande, men VGR och den regionala samrådsgruppen UBit tror att det bästa sättet att lyckas med det är att främst stödja lokal utbyggnad av fibernäten. UBit har det senaste året jobbat med flera initiativ som ska stärka de lokala fiberföreningar som finns i länet. Ett av dessa initiativ är att upphandla konsult hjälp för att få fiberföreningarna att tänka framåt och ta fram förvaltningsplaner. En mall för detta har tagits fram av Bredbandsforum. Denna mall används nu i flera workshops som VGR finansierar genomförandet av hos fiberföreningarna i länet.

7.1.5.3 Implementering av den Digitala agendan

7.1.5.4 Regional fysisk planering - ett utvecklingsområde

Arbetet med regional strukturbild fortlöper. Det syftar till att skapa en arena för samspel och dialog kring fysiska planeringsfrågor. Gemensamma kunskapsunderlag kan bidra till att förståelsen för Västra Götalands utmaningar och möjligheter ökar. Ett regionalt perspektiv på den fysiska planeringen ska utvecklas och koppla samman den regionala utvecklingsstrategin och kommunernas översiktsplanering.

- BHU har fått information på sina möten i april och juni
- I maj och juni genomfördes samtal och workshops med tjänstemannanätverk inom respektive kommunalförbund där kommunerna finns representerade.
- Rapporter har tagits fram om scenarioarbetet med möjliga framtider för den fysiska strukturen respektive funktionella samband på de lokala arbetsmarknaderna.

7.1.6 Ett resurseffektivt arbete med minskad klimatpåverkan

7.1.6.1 Hållbar landsbygdsutveckling med samspel stad och land

Det regionala serviceprogrammet (RSP) för kommersiell och offentlig service i gles-, landsbygds- och skärgårdsområden har uppdaterats och förlängts att gälla t.o.m. 2020. Inom programmet genomförs projekt för att utveckla och utvärdera metoder för lokal service och utveckling. I maj bjöd VGR in till partnerskapsmöte på temat platsutveckling som var mycket uppskattat och hade brett deltagande från länets alla delar. Regionutvecklingsnämnden har beslutat om stöd till ytterligare en plats inom paraplyprojektet Hållbara platser, Rossö hamn, med målet att föra samman hamnens olika intressenter till en målbild och organisering för att säkerställa samhällsservice och attraktivitet på längre sikt.

7.1.6.2 Fortsatt satsning på Campus Skara

De tre samverkansprogrammets forsknings- och utvecklingsaktiviteter som startade 2018 genom den treåriga överenskommelsen mellan RUN och Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) bedrivs enligt plan och följs upp under årliga ägarmöten. Under 2019 har innehållet i en tidigare beslutad satsning för stöd till aktiviteterna inom överenskommelsen uppdaterats till att omfatta insatser för kommunikation, vetenskapliga dialogmöten och faktauppdaterade utbildningsverktyg för skolungdomar. De fleråriga satsningarna på SLU och Agroväst genererar löpande många regionala effekter, men för att ge en mer sammanhängande bild över de värden som skapas har koncernkontoret avsatt resurser för utvärdering genom följeforskare

från Chalmers.

Under perioden återskapades en samverkansarena för långsiktig och strategisk utveckling i länets lantbruksnäringar: den västsvenska gruppen för strategisk lantbruksutveckling (SLU-gruppen). Den forskning och utveckling som har sin bas i Campus Skara är en naturlig utgångspunkt för gruppens diskussioner och initiativ. Arenan leds av RUN:s ordförande och samlar ledare inom länets ekosystem för forskning och utveckling i de gröna näringarna.

7.1.7 Utökat utbyte med och påverkan på omvärlden

Västra Götalandsregionen är en region öppen mot omvärlden. Genom det regionala utvecklingsarbetet etableras samarbeten och kontakter med omvärlden inom uppdragets alla delar och i olika format.

- Rundabordssamtal i Hamburg 18 februari 2019 där mötet tog avstamp i rapporten OECD Territorial Reviews: The Megaregion of Western Scandinavia.
- Möte med västsvenska riksdagsledamöter, 25 mars, Göteborg. Där frågor om kapacitet och behov kring infrastrukturen i västsverige, gränsfrågor och infrastruktur Västra Götaland och Norge samt elektrifieringen av västsveriges transportsystem lyftes.
- Vänregionmöte – 14-16 augusti, Nordjylland, Danmark.

7.1.7.1 Västra Götalandsregionens medlemskap och engagemang i internationella organisationer

Assembly of European Regions (AER): Vid AER:s Generalförsamlingen i juni 2019, blev VGR:s representant omvald till ordförande för nätverket, vilket innebär att VGR innehar ordförandeposten i ytterligare två år (juni 2019-juni 2021). Ordförandeskapet kommer i likhet med föregående mandatperiod fokusera på EU:s framtida sammanhållningspolitik, miljö och klimat samt verka för högnivåmöten med EU:s beslutsfattare. Under 2019 har ordförandeskapet i AER resulterat i flera strategiska möten med EU-kommissionärer och andra beslutsfattare inom EU. Vid Generalförsamlingen 2019 skapades en ny arbetsgrupp inom AER som nu fokusera på Agenda 2030. Denna arbetsgrupp leds av VGR.

STRING: Inom organisationen STRING har en ny strategi antagits som innehåller två områden. Infrastrukturutveckling och Green investment hub för området Hamburg -Oslo. Fokus har förflyttats något från Ferman belt förbindelsen till sträckningen Gbg-Oslo. Pga att förbindelsen nu är i en begynnande byggfas. Inom ramen för ”Norra - String samarbetet” har det tidigare GO-samarbete avvecklats. ”Norra String” är en ny form som etablerats för att fortsätta sätta lyskraft på sträckningen Gbg-Oslo.

Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR): Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR) driver på detaljerad nivå frågan om en fortsatt stark sammanhållningspolitik inom EU, inte minst för territoriellt samarbete. Organisationen är även engagerad i översynen av EU:s transportnätverk TEN-T. VGR har plats i CPMR:s styrelse på grund av ordförandeskap i Nordsjökommissionen.

7.1.7.2 Västra Götalandsregionens representation i Bryssel

VGR har antagit och publicerat en position om en EU 2030-strategi där VGR stöder en ny, ambitiös strategi för ett hållbart Europa. Det är ett första steg i påverkansarbetet mot EU för att lyfta vikten av en gemensam strategi som bidrar till uppfyllandet av FN:s hållbarhetsmål och där regioner har en tydlig roll. Under perioden har VGR bl.a. även:

- inlett dialog med EU-kommissionen om livsmedel och gröna näringar tillsammans med de

europiska nätverken ERRIN och AER.

- svarat på EU-kommissionens samråd om utvecklingen av det transeuropeiska transportnätet (TEN-T).
- skrivit och koordinerat en gemensam position i STRING-nätverket, vilket resulterat i att den nu går helt i linje med VGR:s prioriteringar.
- arrangerat ”EU-forum Västra Götaland” för dialog med kommunerna om aktuella EU-frågor och EU-perspektivet i den nya regionala utvecklingsstrategin.

Gällande påverkan på EU:s nästa långtidsbudget har bl.a. följande aktiviteter genomförts:

- Aktiviteten kring megaregionstudien har bl.a. resulterat i att Göteborg-Oslo nu identifierad som ett prioriterat gränsöverskridande transportstråk i EU:s nästa fond för infrastrukturinvesteringar (2021–2027).
- VGR och Göteborgs Stad har arrangerat strategiskt möte med EU-kommissionen gällande regional- och socialfonden i syfte att öka EU-kommissionens förståelse för Västra Götalands utvecklingsbehov.
- VGR har träffat EU-kommissionens generaldirektorat för forskning och innovation i påverkanssyfte och diskuterat regioner som viktiga deltagare i det nya forsknings- och innovationsprogrammet, Horisont Europa.
- Under våren har VGR även träffat EU:s digitaliseringskommissionär för att presentera Västra Götalands arbete med digitalisering och det nyetablerade AI-centret på Lindholmen Science Park.

7.1.7.3 Västra Götalandsregionens representation i Stockholm

Under perioden fram till augusti har arbetet fokuserat på att genomföra insatser i enlighet med VGR externa påverkansagenda 2018-2021 samt att bredda och fördjupa kontakter med beslutsfattare i Stockholm. Den 24 april ledde Västra Götalandsregionen en delegation bestående av Göteborg stad, Västtrafik, AB Volvo, Volvo Cars Company och Stena AB. Bl.a. ordnades frukostseminarium på riksdagen, möte på infrastrukturdepartementet samt Vinnova.

7.1.7.4 CPMR:s Nordsjökommission

II juni var VGR värd för Nordsjökommissionens årsmöte, arbetsgruppsmöten och den årliga Nordsjökonferensen. Nordsjökommissionens årsmöte beslutade om huvuddragen i Nordsjökommissionens nästa strategi och om en satsning på ungdomsinflytande i organisationen. Konferensen hade klimatfrågor som tema och lockade 270 deltagare från alla Nordsjöländer.

7.1.7.5 Externa påverkansagendan 2018-2021 och agenda Västra Götaland

- VGR har arbetat för att arbetsmarknadsutredningens förslag som stärker regionernas roll ska omhändertas på nationell nivå.
- Insatser har påbörjats för att få etableringen av Institutet för mänskliga rättigheter som aviserades i regeringsförklaringen till Göteborg.
- Mot bakgrund av att sträckan Göteborg-Borås sedan 2018 ingår i den nationella infrastrukturplanen har VGR bl.a. träffat riksdagsledamöter och trafikverket.
- Se även avsnitt 7.2.7.2, 7.2.7.3 och 7.2.8.3

7.1.8 Övriga områden

7.1.8.1 EU-program för genomförandet av VG2020

Ett flertal möten har förberetts och genomförts i de olika EU-programmen bland annat Interreg Sverige-Norges styr- och övervakningskommittémöte 6-8 maj, Strukturfondspartnerskapets möte 24 maj samt Interreg Nordsjöns styrkommittémöte 17-18 juni. Vid mötena har sammanlagt 18 projekt prioriterats som inkluderar aktörer från Västra Götaland med en budgetomslutning på cirka 462 miljoner kronor.

Under sommaren har regeringen fattat beslut om en ändring av den fastställda växelkursen för euron kopplat till EU-programmen. Det har inneburit att både Socialfonden och Regionalfonden i Västsverige fått mer medel till nya projekt. Projektens möjliga genomförandetid minskar i takt med att vi går mot slutet av programperiod 2014-2020, dock kan nya projekt pågå till slutet av 2022. Arbetet med kommande programperiod ökar successivt och VGR deltar i dialogerna regionalt, nationellt och inom EU för att skapa bästa möjliga förutsättningar för genomförandet av EU-programmen i Västsverige under åren 2021-2027.

7.1.9 Analys och uppföljning

Som komplettering till den analys av tillståndet i Västra Götaland ”Vår bästa tid är nu” som togs fram under hösten 2018 så har det under våren 2019 publicerats underlagsrapporter inom olika temaområden som togs upp i huvudrapporten, se nedan. Ett flertal analyser inom arbetet med den regionala kompetensplattformen har också publicerats bland annat om utrikes föddas arbetsmarknadsintegration. Under våren publicerades även ”Västsverige: Ekonomisk utveckling och Ekonomisk geografi, Ny teori och empiri” som är en uppdatering av en tidigare analys om hur man kan förstå de grundläggande drivkrafterna för den ekonomiska utvecklingen också i ett geografiskt perspektiv.

Under året har följande analys- och utvärderingsrapporter publicerats inom regionutvecklingsnämndens verksamhetsområden (rapporterna finns på <http://www.vgregion.se/analysportalen/>):

- Underlagsrapporter ”Vår bästa tid är nu”:
  - o Infrastruktur och bostäder
  - o Utbildning
  - o Integration
  - o Kompetensförsörjning
  - o Demografi
- De utrikes föddas arbetsmarknadsintegration i Västra Götaland (plus 4 rapporter uppdelade på respektive delregion).
- Resursbaser och kärnkompetenser i Boråsregionen
- Sökande och antagna till yrkeshögskola i Västra Götaland 2014-2017
- Lycka för fler
- Västsverige: Ekonomisk utveckling och Ekonomisk geografi, Ny teori och empiri
- Bioekonomin i Västra Götaland
- Konjunkturbarometer vår 2019
- Befolkningsprognos Västra Götaland 2019-2040

- Utveckling Västra Götaland (tre kvartalsrapporter)
- Utvärdering av Industriell Dynamik
- Fördjupad uppföljning av företagsstöd 2018
- The winner takes it all? Utvärdering av affärsutvecklingstävlingar inom entreprenörskap och nyföretagande
- Utvärdering av Validering Väst
- Uppföljning av delregionala tillväxtmedel 2018
- Ungt entreprenörskap, utvärdering av insatserna Framtidsfrön, Ung företagsamhet och Drivhuset
- Utvärdering av Västerhavsveckan
- Utvärdering av ViA-Västra Götalandsregionens introduktion till arbetslivet
- Utvärdering av resultatet för målgruppen hos tre satsningar inom livsmedelsområdet
- Utvärdering av WIN WIN Gothenburg Sustainability Award